

SETMANARI HUMORÍSTIC

SORTIRÀ CADA DIJOUS

Los encàrrecs y correspondencia á l' Administrador, Elisabets, 11, baixos

Número solt 5 cèntims.—Suscripció per un any 3 ptas.

¿No 'ls sembla que será un viatjar molt bonich y molt tranquil?

AUCA DE LA SETMANA

—¿Ave María Purísima?

—Sens pecat fou concebuda.

—¿Fra Anton?

—Servidor de vostés. ¿Qué se 'ls ofería?

—Venim á demanarli si 'ns escriurá alguna coseta per LA BARRETINA. Ja veu, es un periódich catalá, fet pel poble y de bona mena; y com sabém que Fra Anton es un senyor molt catalá y amant del poble...

—Peró que volen que escrigui articles de periódich pobre de mí! ¿Que sap 'l gat de fer culleras? ¿Yo escriure articles? Si fos alguna auca de redolins, encara pot ser m' hi empenyaria.

Molt bé; aixó volem que 'ns escrigui l' *auca de la setmana*.

—Peró que voleu que fassi aquet pobre vellel que viu fora del mon, que encara seu ab cadira de cuyro y escriu ab tinté de banya y ab ploma d' oca. Yo no sé de política ni 'n vull saber. No sé sino que la societat actual es una troca molt embolicada, y... créguint-me, senyors; no es pas Fra Anton qui l' ha de desembolicar.

—Peró vosté que diu que viu fora del mon veu com aquesta troca se va embolicant. No volem sino que 'ns vaji dihent com s' embolica. Lo demás déxiho estar si vosté vol. Un ó altre ho desembolicará.

—Mirintse que jo no sé sino dir al pá, pá y al ví, ví. Las cosas las dich com las sento.

—Aixó volem, que parli clá y catalá.

—Donchs ho probarém, y si no 'ls agrada ho deixan.

Començem:

Se han obert las Corts; pero en lo Congrés los pares de la patria encara no s' han pogut constituhir.

Ara 's discuteixen las actas.

Als ne faria quatre quartets de lo qu' es aixó de discutir las actas; pero vostés ja ho saben.

Un *aspirant á diputat*:—Lo meu contrincant porta un acta molt bruta. Perque sortís elegit s' ha necessitat la trompeta del Judici final que fés que tots los morts sortissin del Cementiri. Ancora no ni há hagut prou ab tots los morts del cementiri; ha sigut precis fer rodas de electors. Encara no n' hi havia prou; en la meytat dels collegis s' ha hagut de fer la topinada y en l' altra meytat tirar las urnas al carré.

Lo *contrincant*:—A vosté no l' ha votat sino l' agutzil y 'l sereno: de manera que 'l senyor ha tingut dos vots y lo seu tres, y aixó encara gracias á la influencia oficial y á que l' havian encasillat.

Es dir; lo de sempre.

A Sigüenza se votaba per diputat lo senyor Botija, candidat monárquich. Li feya la contra lo candidat republicá. Los vots foren empatats; però lo president va votar en favor del republicá que ha sortit triunfant pe 'l vot del president.

A las horas lo candidat republicá ha dit: «Encara que dech lo triumf als monárquichs yo seguiré essent republicá com sempre.»

¿Y lo senyor Botija que hi diu?

Lo senyor Botija, sense dir res, se 'n torna á casa seva ab la cua entre las camas.

Si no s' han pogut constituhir en lo Congrés los pares de la patria, en lo Senat se han constituhit ja 'ls avis.

Han fet president al general Concha que es un vell de vuytanta y tants anys.

Lo bon vellet també ha volgut fer la seva arenga; però com que, *mutatis mutandis* ha dit lo mateix que las altres vegadas, no vèhiem necessitat de ocuparnoshi.

Ab las actas de senadors passa á poca diferencia lo mateix que ab 'las de diputats.

Lo *Ministre*:—Vosté, senyor, m' ha compromés. Jo á vosté l' he fet sortir senador, quant de vosté ningú se 'n recordava ni ningú sabia qui era; però es perque vosté me había assegurat qu' estava dintre de las condicions legals.

Lo *Senador*:—No sé que vol dir.

Lo *Ministre*:—¿Qué vull dir? Que vosté me ha portat enganyat. Per ésser Senador se necessita tenir una renda de quatre mil duros que vosté no té.

Lo *Senador*:—Cabalment per aixó he volgut ésser senador; perque no tinch aquesta renda y busco la manera de tenirla.

Reunidas las Corts, com que jo 'm pico una mica de profeta, ara 'ls vaitj á dir lo que farán.

Se discutirá una mica sobre la fórmula del jurament y alguns sectaris farán alarde de no creurer ni ab Deu ni ab lo diable.

Se farán discursos molt bonichs y bastant pesadets en que 's parlará de tot á propósit del missatge de la corona.

Se pronunciarán unas quantas catilinarias sobre 'ls encasillats, topinadas, etc., etc.

Se parlará dels alcaldes de Madrid que 's cambian tant sovint.

Se disertará sobre dret constitucional per veurer si 'l govern pot ó no aplassar per lo mes de decembre las eleccions d' ajuntaments que tocan ferse per lo de maig.

Cada partit dirá que ell té lo secret de salvar l' hicenda de moralisar l' administració y fer felissa la Espanya.

Y axis anirém tirant.

Un de aquestos días se presentá á las Corts un senyor González.

Encara que González sembla nom de municipal, aquest senyor González, que sense ésser diputat ni senador se presentá á las Corts, sembla que es un advocat de l' Estat.

Donchs com anabam dihent, aquest senyor creyent que cumplia ab lo deber d' advocat de l' Estat, se presentá á las Corts per dir que aixó no pot anar y que sería millor que el palacio de la representació nacional lo tanquesen ab pany y clau y possessin á la porta un rétol que des á coneixer que aquella casa está per llogar.

Lo que es á nosaltres, aixó no 'ns sembla pas una bojería.

FRA ANTON.

NOTA SERIA DE LA SETMANA

Mientras los italianos obsequiaban al rey Humbert ab un gran petardo que estallá en lo Capitoli, trencant vidres y enderrocant columnas en lo mateix moment en que ell y la seva dona celebraban las bodas de plata, en lo palau del Vaticá tenia lloch la entrevista del Emperador d' Alemania ab lo Papa Lleó XIII. Lo Papa y Guillem d' Alemania representan, lo primer, la potencia moral mes gran del mon, l' Iglesia; l' altre la primera potencia militar, lo gran imperi. La entrevista durá prop de una hora, en qual

temps 'l Papa y l' Emperador, estant sols los dos personatges, separats de sos ministros y secretaris, s' ocuparian sens dupte dels problemes mes importants. Al finalizar l' entrevista, lo gran Emperador, no obstant y senyell protestant, s' incliná respectuós devant de la imponent figura del Sumo Pontífice y li anava á besar la mà estrenyent lo Papa afectuosament la del Emperador. Es que Lleó XIII, lo Papa dels obrers, com l' anomenan, es també 'l Papa dels sabis y dels homes d' Estat.

COLP DE BARRETINA

(HISTÓRICH)

No diré 'l nom del meu poble, per ser tant extravagant, ell té sols una campana en lo que 's diu campanar; anunciantnos ella sola nostres fets tristos ó grats. Los pobles de la rodona de nosaltres bulla fan, dihent que, si á mort se toca per un rich, sols fem voltar una campana, y si es pobre todas las fém voltejar.

Un jorn qu' era una gran festa se 'n pujan al campanar molts bordegassos del poble junt ab altres de mes grans, y agafats tots á la soga al brontze volts fan donar. Quant estava la campana calenta de tant ventar, un de grandussot diu á altre, sens que 's pensés dir cap mal: pégali ab la barretina, ja veurás quin só farà. L' altre per tota resposta 's treu la que porta al cap, y donant trompada al brontze l' esquerra de baix á dalt. Per un colp de llana tova sens campana habém quedat.

Un paperot, *La Campana*, voltas dona temps ja fá: valdament LA BARRETINA ab algun colp l' esclafás, fent que del seu só maléfich per sempre muda quedás.

L' ERMITÁ DEL SIÓ.

VUYTS Y NOUS

Anem á contar lo cas que li ha passat al rey de Portugal. Venia Sa Majestat del teatro, quan un senyor para 'l cotxe y se li fica dins, volent obligar al rey á sentarse á la esquerra, perque ell s' havia de sentar á la dreita, prenent que era mes rey que ell.

La policia 's va apoderar del pobre home, se 'l feu comparexer al tribunal, y quan se li preguntá per qué havia dit que ell era rey, respongué ab molt aplom:

«Sí, senyors; jo ho he dit, perque aquesta es la veritat. Fins ara he sigut lo rey de copas y ara só 'l rey de bastos.»

Per rey de bastons, y pot ésser per rey de espasas, qui sembla que servirá es aquell xicotet de Servia.

Per ara surt un noy molt axerit.

Lo seu pare es un baliga balaga, un rey que dexaba son palau per anarsen á una timba. Fins diuen que pegaba á la dona; de manera que no varen tenir mes remey que

presentarse al Vicari General de la seva terra y demanar lo divorci. Los servis los varen traurer d' allí á marit y muller; y com lo fill era menor d' edat, se nombraren regents.

Aquests ho fehian tot lo malament que sabian.

Lo rey petit havia hagut de anar á examens, perque allí no volen que 'ls reys siguin homes sense ofici ni benefici; y axís si els despatxan, com ho feren ab lo pare y la mare del rey actual, se sápiquen guanyar las caxaladas.

Com lo jove es bastant espavilat, feu los examens ab molt lluhiment, assistinhi los regents que governavan la Servia en nom del rey.

Aquest, terminats los exámens, convidá als regents á dinar. Allí dinan al vespre, com ho fan també alguns senyors del nostré pays.

Vejeren los regents ab alguna estranyesa que al dinar hi assistian varis generals.

Acabat lo dinar, lo jove se retirá al seu quarto.

Se 'n anavan ja los regents, quan un dels criats els hi digué que 'l rey los havia de veurer.

Un dels regents contestá: «Be, ara tenim son; es hora d' anar á retiro; lo que 'l Rey nos vulgui dir, lo mateix tindrà avuy que demá.

No acababan de dir axó, quan s' obra la mampara del quarto del Rey, surt aquest acompanyat de sos generals, y diu als regents:

—Donchs, els ho tinch de dir avuy. Firmin aquest paper.

Y 'ls obligá á firmar la dimissió y lo reconexement del govern del rey, que feu immediatament la designació del nou ministeri.

La bullanga de Bèlgica per ara ja s' ha acabat.

Tot queda reduhit á uns quants morts en una taberna, á haver axafat lo tarot ab un cop de puny á Mr. Woeste, y á una garrotada de *padre y señor mio* que donaren á Mr. Buls, alcalde de Brusselas. A aquest Mr. Buls, que no era pas ministerial, sino un dels capitosos que á Bèlgica entabanen al poble dihentli que no anirém bé fins á tant que tinguém totas las llibertats hagudas y per haber, no creyem que li haji agradat gayre aquesta llibertat de esquerdarli la closca.

¿Y com s' ha acabat alló?

Molt senzillament: als belgas se 'ls concedirá no sols lo vot universal, sino fins lo vot plural.

Tal volta algú de nostres lector preguntarà ¿quina ganga es aquesta del vot plural?

Vostés recordarán que quan anavam á estudi, lo mestre nos ensenyaba que 'ls números de la gramática son dos: singular y plural.

Peró vostés preguntarán ¿que té que veurer la gramática ab lo vot popular? Si, senyors: lo govern belga ha manifestat ab aixó que sab bastant de gramática parda.

Veurán lo que vol dir vot plural.

Un obrer si es bon minyó, si té vinticinch anys y paga lloguer de casa tindrà un vot; qui pagui certa contribució tindrà un vot més; qui tingui una carrera tindrà un altre vot; y los casats de 35 anys de etat ab maynada y fent cinch anys que paguin contribució tindrà un altre vot: de manera que hi haurá ciutadans que tindrán dos y tres vots.

¿No 'ls sembla que en aixó del vot plural aquí á Espanya ne saben cent vegadas més que 'ls belgas?

En primer lloch entenem millor lo vot universal, perque allí no deixan votar ni gauduls, ni tarugistas y aquí fins deixen votar als morts del cementiri; allí hi haurá qui tingui tres vots, aquí hi ha agutzils, burots y municipals que votan deu ó dotze vegadas cada hú y no falta president de mesa que hi tira ell sol á la urna una cinquantena de pa-peletas.

¿No es veritat que 'n saben molt més?

RIALLAS Y PLORALLAS

*Entre rencors y barallas,
y entre goig y alguna pena,
es la vida una cadena
de riallas y plorallas.*

Aquell tendre bordegás,
que 'n suspira dia y nit
en jugar y fer burgit,
y ab los llibres sota 'l bras,
lo veureu ab gran fal-lera
molt alegre y diligent,
cap á estudi falta gent,
perque sap que allí l' espera
una escolta de quitxallas...
¡Per aquest tot son riallas!

Lo infelis treballador
que té un fill que es sa esperança,
que té un fill que ja 'l descansa
del treball y del suor;
y després que l' ha educat
á pur de penas y afanys,
al cumplirne los vint anys
li roban del seu costat
per plantarlo entre murallas...
¡Per aquest tot son plorallas!

Aquells dos enamorats,
que 's passejan ab anhel
somialt *llunas de mel*
y altres mil felicitats;
y durant lo prometatge,
la mamá de la nineta
la veureu tan satisfeta
anar sempre de bagatje
esperant las desposallas...
¡Per aquests tot son riallas!

Aquell angel d' hermosura
que durant sos temps millors,
un estol d' admiradors
contemplaba sa figura;
y avuy, que han passat molts anys,
veu la pobre, tots los dias,
rendibus y cortesias
convertits en desenganys,
y ab lo rostre ple de ratllas...
¡Per ella tot son plorallas!

Lo politich pastelero,
enemich de l' abstinencia,
que 'n desplega sa eloqüencia
per pujar al candelero;
y quan per fi, coronat
ven son cúmul d' ambicions,
en festas y recepcions
sol arar engalanat
ab honors, creus y medallas...
¡Per aquest tot son riallas!

Aquell pobre desgraciad,
que ha passat tota la vida
treballant sempre sens mida,
mal dormit y mal menjat;
y després de molt sofrir,
acaba ses desventuras
rodejat de criaturas,
que 'l contemplan al morir
entre mitj de quatre pallas...
¡Per aquests tot son plorallas!

Y entre rencors y barallas

*y entre goig y alguna pena,
es la vida una cadena
de riallas y plorallas.*

UN DE LA PUA.

A LA VORA DEL FOCH

EN UN QUARTEL

Es dia de gala al vespre y bona part dels soldats de la companyia han fet tart. Lo capitá de la mateixa, al sonar l' hora de reglament se planta al llindar de la porta de la quadra, esperant als gansos. A son costat hi ha un cabo ab un fuet á la má, que va repartint un parell de fuetadas als que entran.

—¿De dónde eres tú?—pregunta, un á un, á n' els que arriban. Lo soldat respon y 'l cabo blinca 'l látigo per sas camas. Lo capitá es fill de Murcia y guarda indulgencia á n' els que també ho son: pero aixó ho nota un aragonés que arriba derrera d' un paysá del quefe. Aquést fa la pregunta y aquéll passa ab una tronada sense pedra.

Vé l' aragonés:

—¿Y tú qué eres?— diu lo capitá tot enfadat.

—Yo soy... yo soy... mu... mu... murciélago.

—Dáale cuatro á ese.

PERLETA.

Era Setmana Santa, y á l' Iglesia de Vila-Baixa, predican la Passió. Sota las voltas del temple s' hi aplega, á ohir la santa paraula, tot lo més piadós del poble, y tan eloqüent y persuasiva es la del sacerdot que predica, que enterneix 'l cor dels feligresos, de modo que tothom plora. Sols en Pep Maneja, de Torrentós, resta sério y atent al espectacle, causant l' estranyesa del seu vehí, que admirat d' aytal indiferencia, 'l reprén, tot sumicant, dihentli:

—¡Ey! ¿per qué no ploras tú, juheu, quan tothom plora?

—Jo no soch pas d' aquí.

XIQUET.

En una fonda:

—Mosso.

—¿Senyor?

—Portam la carta.

Se la mira y pregunta al mosso.

—Escolta: aquí veig que diu: VÍ de Jerez 3 pessetas.

—Sí, senyor.

—Y aquí baix torna á dir ví de Jerez 9 pessetas.

—Sí, senyor.

—Dígam, ¿Quina diferencia hi ha entre l' un y l' altre ví!

—Molt senzill: es una regla de restar. 6 pessetas de diferencia.

ENTRE PREMIATS

—La veig molt alegre, donya Reparada.

—Sí, senyor, don Ambrós. ¿Y sàb qué es? que 'l meu fill acaba d' obtenir un bon premi que li ha concedit lo Jurat.

—Comprench perfectament la seva alegría, donya Reparada: ja he passat jo per aquestas emocions. A l' exposició darrera me va-

ren concedir una medalla per un tocino que hi vaig portar.

L'altre dia vaig trobar á mon amich Enrich Suiglot, tot atrafegat.

—¿De ahont vens?—li vaig dir.

—De comprar un regalo á la sogra perque demá son sos dias.

—¿Y qué li has comprat?

—Un nitxo en lo Cementiri nou.

Un comparet d'Ordal va entrar fa poch dias en un d'aquells kioscos que 'n diuen Retretes y com portaba la llicencia despatxada se ficá dins del quartet d'ahont sorti al cap de una estoneta.

—Ha de pagar deu céntims pe 'l treball, li digué la encarregada.

—Cóm s'enten?—esclamaba fora de sí,—aixó no pot ésser de cap mena de manera: vosté no sap que tot lo que so menjat avuy encara no 'n val cinch de céntims?

Segons noticias autorisadas, un municipal en *Xanxas* va passar *la causa* al Juljat.

En una agencia de matrimonis s'hi presentá una dona vella y lletja.

—Que li sembla senyor Maduxera 'm surtirá algun marit?

—Oh si senyora, sí; es molt possible que li presenti un cego.

En un restaurant.

Mosso, be podias haberme dit que la carn estava passada perque llavors ahuria demanat bacallá.

—Oh es que 'l bacallá encara es pitjor que la carn.

—Vosté m' ha enganyat—deya un pobre pagés á un gitano que l'hi havia venut un rutch;—prou me va dir que no tenia cap defecte y are resulta que no hi veu de cap ull.

Calleu home, calleu; aixó no ha sigut may cap defecte, aixó lo que es una desgracia.

MUSTAFÁ-XIUETS DE FUSTA.

DOLORA

Una tarde que capficat dintre lo meu pis estava, vaig sentir que algú trucava de un modo desesperat.

Me vaig alsar tot seguit, vaig obrir á la carrera, y vegí ¡mal llamp! qui era, era 'l sastre malahit.

JOAN VIA.

TRENCA CLOSCAS

I.—XARADA

Si quatre-hu-dos una estona,
'l lector, ho dich formal,
trobará qu' es mon total
població tres quatre y bona.

J. T. Y B.

II.—TERS DE SÍLABAS

.....
.....
.....

Combinar los punts ab lletres que, llegidas vertical y horisontalment, donguin tres noms de dona.

BARBILLO.

III.—TARGETA

D. LLEÓ CABA Y DETS

SANS

Formar ab aquestas lletres lo titol d' una producció catalana.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

IV.—GEROGLÍFICH

X
CON

Cintet Barrera

C

I 00000

1

BIIIIB

IDÉM.

V.—LOGOGRIFO

1 2 3 4 5 6 7—Nom d' home (disminutiu).

1 2 3 4 5 2—Nom de dona.

1 2 3 4 5—Nom d' home.

7 2 5 2—Nom de dona.

1 6 7—Pel cabell.

7 6—Beguda.

5—Consonant.

V. LABRUJA Y J.

VI.—ROMBO

.....
.....
.....
.....
.....

4.ª ratlla, consonant.—2.ª, objecte de cuyna.—3.ª, lo que alegra en una taula.—4.ª, á l' estiu se 'n gas-

ta.—5.ª, part del interior del cos.—6.ª, en el mar.—7.ª, vocal.

FRANCISCO CORBELLA Y VILAR.

VII.—CONVERSA

—Deu meu: 'l primer dia perdo las orellas. Boy sembla que 'm torni ximple. Are veyeu, y á la sala del devant...

—Al menos diguessis qué 't passa.

—Que no ho sents? Que 'l dia menos pensat perdo las orellas ó las ungles del dit xich.

—Peró, filla, esplicat: que has perdut alguna cosa?

—Y doch; si.

—Qué?

—Las dugues ho havem dit.

PERIETA.

Las solucions en lo número vinent.

Solucions als trenca-closcas del número anterior.

I. Xarada.—Número.

II. Targeta.—Foix, Arenys, Llagostera.

III. Endevinalla.—La lletra A.

IV. Anagrama.—Marit, Martí, Timar.

V. Rombo.—

M
M A R
M A R I A
M A R I A N A
R I A L L A
A N A
A

VI. Conversa.—Quimeta.

VII. Logogrifo.—Sadurdi.

Han endevinat los números I, III y IV: Manel Sapat de Manresa, Romeu de las Cortes de Sarriá y 'l Trempat del carrer de la Boqueria.—Los números II y VI: Manetas á la Padrina, de Sant Martí de Provençals, Sis de Secas, del Poble Nou y J. Homs, de Vilanova y Geltrú.

Correspondencia particular de LA BARRETINA

Mustafá: xiulets de fusta blanca: si senyor, sí; vaya si ho penpré, y que no ho deixaré; l'única cosa que ho puliré. No 's cansi.—Joan Torné: la cosa marxa; arribará á lloch quant li toqui.—M. Sanalp y Puntí: vosté ho ha endevinat; mes val que s'en vagi al llit y dormi ab profit, perque quant se despertí agafi la ploma ab la má dreta. En espera, etc.....—R. Tresdits: no vá.—J. Pagés y Cubinyá: tampoch lo pés 'ns fá.—E. Revoltós: agrada.—J. B. Golondrino: endavant, fá per casa.—Joseph Resol: hi ha tant que fer!... no ho estranyi.—Ramón Llei: quina barreja... home, home... ni á cal adrogué.—J. Lasoli: no corra.—Pep Galleda: canta ab bona intenció; cuydi un poch mes els versos y llavors... endavant.—Palió Rafar: va bé; 'ns recordará.—Isaías Solá y Dentlau: ja veurá, si es tal com diu no té res d' estrany, pero no passa d' ésser una ignocentada.—Jordi Montserrat: guapo, si senyor; quant hi hagi ocasió ja 'l veurá.—Domingo Bartrina: quin Tenorio! Si fos vritat lo que diu, no se 'n trobaria un os per fé un botet; además resulta massa vert.—Quimet Borrell y Benejam: ens marxa.—Francesch Torres: anirá quant vingue 'l cas.—Tramendo y C.^a: Y vosté ho sabé guárdisho; fassiu present á la xicota... ¿que no 'n té? donchs triho á l' olla.—P. Mañas Gallart: ho llegirém.—Eusebi Torres Padrós: treballa molt?... alantel!—Un cómich J. R. T.: gracias, veurém.—Un A. Vendrellench: però quins versos! home, quins versos!... de segur que quan 'ls feyn, si tenia las mans al Vendrell, 'l cap passaba la carretera de Mataró en lo tranvía de foch de Badalona.

Post data.—En lo número próxim costestarem la correspondencia que no ho és en lo present, per falta d' espay.

Imprempta de F. Altés, Elisabets, 11, baixos.

REGALO ALS COMPRADORS DE LA BARRETINA

No descuydarse de comprar el número al mateix venedor, per poguerli donar oportunament el nom. LA BARRETINA prepara als seus amichs un obsequi de consideració.

Per avuy afegirém que será objecte del obsequi un

QUADRO AL OLI

de firma renomada entre 'ls intelijents en pintura. Y axó no va de broma. A son temps (y no tardará gayre) el quadro será exposat, á fi de que 's veja que va molt de serio. Creguin que farà denteta.